

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1.— Din.

Po proslavi Odrešenja.

Zares lepa in veličastna je bila proslava Odrešenja v Trziču 3. septembra. Svoj namen je pravzaprav že dosegla pred večerno procesijo. Saj so bila prerोजना premnoga srca, ki so v tridnevni prejelja evharističnega Kralja. Večerna procesija je bila le krona proslave.

Ni še bilo doslej v Trziču nikdar večerne procesije. Pa je res nekaj posebnega. Domača in okoliške župnije so napolnile v polnem srečanju dolgo pot od vhoda v predilnico do vhoda na grad pri znamenju žalostne Matere božje. Premnoge luči so razsvetljevale slehernno stanovanjsko okno, umetna razsvetljava je objemala cerkve in hiše. V rokah udeležencev je poleg rožnega venca gorela sveča, v srcih pa ljubezen do evharističnega Kralja, ki ga je nosil po naših ulicah prevzvišeni gospod knezoškof dr. Gregorij Rožman.

Pred cerkvijo sv. Andreja . . . Prelep prizor! Množica se je srečevala v procesiji. Stolp cerkve je žarel. Na vratih cerkve je pa visela starodavna slika Kristusa v ječi. Okrašena je bila s samim trnjem, ki je bil povezan s svilenimi biči. Pod sliko je gorelo v modrih kozarcih 33 lučic, ki naj bi označevale leta Gospodovega življenja in žrtvovanja.

Pod župniščem . . . Stavba je visoka, a oltar je zavzel vso višino pročelja. V rdečem baldahinu je močna, skrita luč razsvetljevala dva metra visoki, prelepi križ — znamenje Odrešenja. Lepšega križa skoraj nihče še ni videl. Je last g. tovarnarja in graščaka Gassnerja in je preimenitno tirolsko delo. Palma, ki ga stalno krasi, je iz vrta Getzemani. — In smo se zgrnili pred tem oltarjem, da smo peli, poslušali, izgovarjali besede posvetitve in zaobljube, da hočemo „Povsod Boga . . .“ Pristrčnost je značila, da to ni bila sama zunanost!

Bogu čast in hvala za vse! Zahvala pa naj bo izrečena tudi vsem, ki so klic svojih dušnih pastirjev poslušali in so 1900 letnico Odrešenja najlepše proslavili s prero-

ditvijo svojih src. Zahvala vsem okoliškim in domačim udeležencem pri procesiji, kjer so javno izkazali čast Odrešeniku. Hvala meščanom, ki so kar tekmovali v okrasitvi in razsvetljavi oken. Priznanje pridnim rokam, ki so pletle vence za cerkev in pomagale pri krasitvi cerkve in oltarja na prostem. Bog vsem povrni.

S tem opisom in zahvalo, s spomini in veseljem, ki nam ga je ta proslava prinesla, pa ne sme biti vse zaključeno. V vseh cerkvah župnij, ki so prišle h končni procesiji v Trzič, so se 3. septembra vršili slavnostni govori o sveti maši, kjer se Kristus nekrvavo še vedno daruje nebeškemu Očetu. V Trziču je imel ta govor fik pred procesijo sam naš preljudi nadpastir knezoškof dr. Gregorij Rožman. Ti govori in vsa proslava mora obroditi sadove. Ti-le naj bi sadovi bili:

1. *Zavest, da je nedelja in vsak zapovedan praznik božja lastnina, nam bo vedno bolj živa in sveta. Neupravičeno nočemo teh svetih dni nikdar skruniti s hlapčevskimi deli in z opustitvijo sv. maše.*

2. *Sv. mašo bomo odslej še bolj čislali. Tudi ob delavnikih. Gorečnost nas bo pripeljala k jutranji sv. maši, s katero dan najlepše začnemo. Naši godovi, smrtni dnevi naših dragih, adventni in postni dnevi, nam morajo biti s sveto mašo posvečeni. V marsičem smo morda doslej ravno glede delavniške sv. maše odnehali. Letošnja proslava naj rodi sad nove goročnosti.*

3. *Po zgledu prvih kristjanov bomo pri sv. maši, če le mogoče vedno, pristopali tudi k sv. obhajilu. Kristus na oltarju in v naših srcih: to bodi odslej naše hrepenenje in dejanje!*

4. *Moški hočemo stopiti na plan zlasti redno vsako prvo nedeljo v mesecu, ko smo posebej povabljeni k mizi Gospodovi. Pa tudi sicer z udeležbo pri sv. maši, sv. obhajilu in pri verskem življenju sploh.*

5. *Gospoda ne bomo slavili samo v cerkvi. Ponesli ga bomo na svoje domove, v tovarno, v delavnice, na polje, na planine, v gozde, v žalostne in vesele svoje dni, vsepovsod. Njegova pričujočnost bo*

uravnavala naše korake, besede, dejanja. In vse bo prav. In ne bomo mu delali nečasti. In ne bo zaničevan ne On, ne mi. Poznalo se bo, da ne živimo sami, ampak Kristus živi in deluje v nas.

Župljani! Preglejte te sklepe! Premislite in sklenite kaj zase! Prav bo! In lepa proslava ni bila brez koristi!

„Ogromna“ udeležba.

Človeško oko vara. Papir je pa potrpežljiv. Na to dvoje moramo misliti, ko često beremo o kakšni „ogromni“ udeležbi.

Pri procesiji 3. septembra je bilo res ogromno ljudi. In so se kmalu oglasili cenilci: šest tisoč, gotovo čez pet tisoč jih je bilo. Pa udeleženci dolge procesije so bili točno šteti in bilo jih je 3460. Je to zelo visoka številka, če pomislimo, da je v župnijah okolice, ki so bile pri procesiji z otroci, stariimi ljudmi in mlačneži samo 4866 ljudi, v trziški župniji pa 5002; skupaj torej 9868 ljudi. Več kot dobra tretjina trziškega kota je bila v procesiji.

Množica privabi ocenjevalcu hitro visoko številko. Tako se je zgodilo, da je nekoč neki list po nekem trziškem pogrebu poročal, da je bilo pogrebcev okoli dva tisoč. Je pa nekdo kmalu nato prešel udeležence še večjega pogrebnega spreveda in jih je naštel — 1721!

Velike trume prihajajo tudi ob nedeljah k vsem trem sv. mašam v naši župni cerkvi. Pa vendar jih še mnogo ni! Štetje, obračun bo pri Bogu . . . !

Viktor Kragl:

Peter Hicinger.

Letos na praznik Marijinega Vnebovzvetja je preteklo 98 let, ko je Peter Hicinger kot novomašnik, obdan od svojih domačih, iz svoje rojstne hiše pri Icingerju, sedaj h. št. 11 v trziški Cerkveni ulici, stopal k trziški farni cerkvi opraviti svojo prvo najsvetejšo daritev. Morda si je že tedaj izprosil tako obilo mero božjih milosti, da je s svojo izredno pridnostjo zmožal v svojem zemeljskem življenju toliko neizrečeno dobrega in koristnega storiti v korist bližnjega.

Hicingerjevi predniki niso bili trziški rojaki; njegov praded se je iz Tirolskega naselil v Kranjski gori kot mitničar. Rodbina je bila plemenitaškega rodu in imovita, pa je po nesreči krivičnim potom obubožala. Petrov ded, Janez Krst. Icinger je prišel kot

izučen nogavičar iz Kranjske Gore v Trzič; imel je dva sina: Mihaela in Gabriela. Starejši, ki je bil tudi nogavičar, je vodil svojo obrt na domu; mlajši, Gabrijel, ki je bil pa klobučar, se je naselil v hiši št. 1 na sed. Dolinski cesti in odtod nosi ta hiša še sedaj domače ime pri Gabrijelčku.

Gabrijel H. je bil dvakrat poročen; iz drugega zakona je bilo troje otrok: sin Frančišek, ki je kot računski revident in predstojnik poštna direkcije v Zadru umrl 31. 3. 1891, in dve hčeri: Barbara, ki je bila druga zakonska žena Kajetana Ahačič, in Elizabeta, ki je tudi bivala pri svoji sestri v Kajtanovi družini; iz prvega zakona pa je imel Gabriel H. samo eno hčerko, Marijo, ki mu je pomagala pri klobučarski obrti, pa je že par mesecev za njim († 4. 4. 1868) tudi umrla in tako je Gabrijelčkov hišo kupil 1. 1869 vpok. duhovnik J. Klapčič, po čegar dedičih je prišla v last trziške župne cerkve.

Mihael H., rojen 25. 9. 1786, se je poročil 1810 l. z Uršulo Poprijan; imela sta 11 otrok, od katerih pa so 4 umrli že v nežnih otroških letih. Najstarejši sin Peter, katerega življenje in veliko delo si hočemo ogledati, se je rodil 29. junija 1812; imel je 14 let mlajšega brata Jožefa, ki pa je že kot 16 leten mladenič 1. 1842 umrl. Sester pa je bilo pet; dve izmed njih sta postali redovnici-benediktinki: Ana, rojena 31. 7. 1831, kot M. Bartolomeja in Marija, rojena 29. 7. 1818 kot M. Petronila; obe sta živeli in umrli v samostanu v Trstu; sestra Elizabeta (rojena 16. 6. 1828) je gospodinjala bratu-duhovniku, ostali dve sestri sta se pa omožili in sicer se je Frančiška poročila v Ljubljani z Janez-om Bohinj-om; Roza ki je bila med sestrami najstarejša (roj. 29. 8. 1814), se je poročila 1. 1849 z Anton-om Šumej-om, ki je imel mizarsko obrt v hiši na sedanji št. 17 Cerkvene ulice. Oče Mihael H. je postal tudi lastnik takrat takomenovanega „Cekinovega gradu“, to je hiše v sedanji Mizarski ulici št. 1, h kateri je prikupil še nezazidan svet — last Luka Napreta — ob bistriškem obrežju, kjer je stalo le še neko po ognju porušeno zidovje in na tem mestu je Mihael H. sezidal novo hišo, katero so imenovali „pri mostu“; to je še sedaj stoječa hiša št. 2 Mizarske ulice. V to hišo se je Mihael H. potem preselil in je tukaj tudi umrl in sicer dne 24. sept. 1857. Tako so bili Hicingerjevi lastniki celega kompleksa stavb in zemlje na levi strani ceste od šole pa do obrežja potoka Bistrice. Svoj prvotni dom in Petrovo rojstno hišo pa je Mihael Hicinger prodal mesarju Francu Glo-

bočniku, čegar hčer Franciško je poročil Jožef Ješe, ki se je iz Posavca pri Ljubnem v Trzič priženil. Vendar je domače ime pri Icengarju še do današnjega dne ostalo pri rojstni hiši Petra H. Tudi Cekinov grad je Petrov oče, ko si je novo hišo sezidal, odprodal in sicer Antonu Mihelaču. Ko pa je kmalu po očetovi smrti umrla tudi hči Roza, omož, Šumej in prav tako vsa njena družina so še ob času življenja Petra Hicingerja vsa posestva v Trziču prešla v tuje roke in izmed vsega sorodstva je ostala v Trziču le še njegova sestrična Barbara Ahačič-Kajtanovka.

Čuden slučaj pa je, da je novo hišo Mihael-a Hicingerja kupil Avgust Mally, oče sedanje lastnice, Fani r. Mally, ki je pa poročila l. 1891 sina Barbare Ahačič in tako je prišla hiša nazaj v nekdanje sorodstvo. In prav tak čuden slučaj je tudi to, da je ravno Gabrijelčkova hiša rojstna hiša otrokom edinega sina iz zakona Fr. Ahačič-Fani Mally — sedanjim Kajtanovim, ki so še edini daljni v Trziču živeči sorodniki znamenitega moža Petra Hicingerja.

Mali Peter Icinger je dobil prvi šolski poduk v domači šoli, kjer mu je bil skrben učitelj Jožef Tomaževič, veroučitelj pa Tomaž Jeseničar. L. 1822 je prav dobro dovršil domači drugi razred. Do l. 1826 je potem pohajal v glavno šolo in, v prve tri latinske šole v Novem mestu, kamor so ga na stanovanje in oskrbo sprejeli sorodniki. V četrty latinski razred pa je prišel v Ljubljano na gimnazijo, katero je takrat vodil Fr. Hladnik; učitelj mu je bil Gr. Dolar. Za slovenščino in sploh za narodno stvar ga je v V. in VI. gimn. razredu navdušil znameniti Matija Čop, prijatelj pesnika Prešerna. Mladi Icinger je v vseh vedah tako napredoval, da je bil v l. 1828/29 med sedmimi najboljšimi drugil. Ravno tako izvrstno se je učil tudi v zadnjih dveh gimn. razredih. V jeseni 1831 je vstopil v ljubljansko bogoslovno semenišče; tu je slovenščino razlagal fr. S. Metelko in to leto se prikaže — kakor trdi prof. Marn — v nemško pisanih svedočbah: P. Hitzinger. Učitelj v bogoslovju mu je bil tudi glasoviti prof. dr. Jakob Zupan, ki ga je pisal za Hicingerja.

Dne 2. avg. 1835 je bil H. posvečen v mašnika.

Za prvo službeno mesto so mu odločili kaplansko službo v Kamni gorici, kjer je ostal 3 leta.

Leta 1838 je bil premeščen za kaplana v Mokronog, kjer je ostal do spomladi 1846; tukaj je s posebnim veseljem opravljal duš-

nopastirsko službo pri božjepotni cerkvi Žalostne Matere božje.

Do 1. julija 1847 je bil potem za kaplana v Dobu in odtod je bil nameščen za samostojnega duhovnika v Podlipi pri Vrhniki, kjer je z največjo požrtvovalnostjo deloval do 6. oktobra 1859, ko je bil umeščen za župnika in dekana v Postojni.

Sredi vsestranskega dela je Hicingerja v Postojni pokosila smrt dne 29. avgusta 1867.

To in ono.

V zavetišču Vincencijeve konference na Skali je vse polno. Kaj bi bilo, če bi ne imeli povečanih prostorov? V prostornih učilnicah je prav vse zasedeno in novih šolskih otrok ne moremo sprejemati tudi samo za učne ure ne. Ob šolskih dnevih šteje sedaj skalska družina 117 članov, kateri zasedejo opoldne mize. Naj to upoštevajo tisti, ki neprestano prosijo Vincencijevo konferenco pomoči. Konferenca bi seveda povsod rada pomagala, a viri zmagujejo že dosedanja bremena silno težko.

Grobl na pokopališču bodo koncem tega meseca naša misel in skrb. Lepo bodo okrašeni za praznik mrtvih. Ko se bomo pokojnih spominjali, naj se spomni še vsak letnice smrti pokojnih. Zgodi se namreč večkrat, da je kakšen grob prekopan in so svojci užaljeni. Pravzaprav je res zelo ubogo človeško telo po smrti. Deset let ima prostor v tesnem grobu, potem pa pride na to mesto že drugi. Svojci se pa ne morejo pritoževati, če je po desetih letih grob pokojnih prekopan. Morajo ga pač odkupiti za nadaljno dobo desetih let in to pravočasno. Odkupnina pri nas ni posebno velika, a red mora biti. Župni urad vodi posebno grobno knjigo, ki kliče že mnoge k ureditvi odkupnine!

Oznanila za oktober.

Rožnenska pobožnost se vrši v oktobru ob nedeljah ob dveh popoldne, ob delavnikih pa ob sedmih zvečer. Pred izpostavljenim Najsvetejšim bo sv. rožni venec in litanije Matere božje z molitvijo na čast sv. Jožefu.

1. XVII. nedelja po Binkoštih, prva v mesecu in rožnenska nedelja. Zjutraj je skupno sv. obhajilo za moške, ki so vabljeni, da za rožnenski mesec pristopijo v obilnem številu k mizi Gospodovi. Doma so sv. maše ob običajnih urah, ob 6. pred Najsvetejšim. Ob desetih bo tudi žegnansko opravilo pri Sveti Ani z darovanjem. Popoldne je rožnenska pobožnost in pete litanije Srca Jezusovega za prvo nedelja v mesecu.

3. God Male Terezike.

4. God sv. Frančiška Serafinskega. Ob šesti uri je sv. maša za III. red.

6. Prvi petek v mesecu. Zjutraj je pobožnost kot vse prve petke. Na predvečer je v župni cerkvi skupna molitev svete ure, ki se prične že ob sedmi uri in bo rožnenska pobožnost kar z njo združena.

8. XVIII. nedelja po Binkoštih. Službe božje v navadnem redu.

11. Spomin Materinstva blažene Marije device.

15. XIX. nedelja po Binkoštih in slovesni spomin posvečevanja cerkva. Ta dan je farno žegnanje. Sveta maša ob šestih in desetih je pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je slovesna peta sv. maša z leviti. Pred deseto sv. mašo gre procesija okrog cerkve. Med procesijo pojo pevci „Nebeški grad Jeruzalem“. Popoldne po sv. rožnem vencu so slovesne pete litanije Matere božje in kajeenje oltarjev, ko pojo na koru „Magnificat“. Ta dan je pri vseh treh dopoldanskih opravilih darovanje za potrebe župne cerkve, ki bodi prav toplo priporočeno! Ta dan je tudi god sv. Terezije.

17. Sv. Marjeta Marija Alakok.

18. Sv. Luka.

21. Sv. Uršula. Ob šestih orglana sv. maša za bratovščino sv. Uršule.

22. XX. nedelja po Binkoštih in misijonska nedelja. Službe božje ob navadnih urah. Ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim, ki ostane izpostavljeno do končane osme sv. maše. Priporoča se ta dan prejem sv. zakramentov in molitev za misijone. V pušco se to nedeljo pobira za misijone. Ob desetih je tudi žegnansko opravilo z darovanjem pri sv. Juriju nad Bistrico.

25. God sv. Krispina, patrona čevljarjev.

28. Sv. Simon in Juda, apostola. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

29. XXI. nedelja po Binkoštih in zapovedan praznik Kristusa Kralja. Ob šestih in desetih je sv. maša pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma, ob desetih je peta sv. maša. Popoldne po rožnenski pobožnosti so slovesne pete litanije Srca Jezusovega s posvetilno molitvijo Kristusu Kralju.

31. Vigilija k prazniku Vseh svetnikov. Zapovedan je strogi post.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 1., vesoljna odveza 4.

Dekliška Marijina družba: shod 8., skupno sv. obhajilo 29., dekliški večeri po oznanilu v cerkvi.

Marijina družba za žene: shod 29., skupno sv. obhajilo 15.

Fantovska Marijina družba: shod in sestanki po oznanilu v cerkvi.

Oba Marijina vrtca: shodi po oznanilu v cerkvi.

Bratovščina sv. Uršule: shod 22.

Šolska sv. spoved bo ta mesec obvezna in združena s pouka prostim dnevom. Dnevi za posamezne šole bodo označeni v cerkvi in v šoli.

Otroška nedelja: 22., ko je pri večernicah nagovor za otroke in samo petje otrok.

Župnijska kronika za avgust.

Avgusta v naši župniji rojenih: 6.

Avgusta v naši župniji poročeni:

1. Patarič Marijan, sandaldr, Tržič, Ljubeljska cesta 48 in Našič Marija delavka, Tržič, Pot na pilarno 1, poročena 1. avgusta.
2. Dornik Viktor, ključavničar, Tržič, Blejska cesta 2 in Drenik Ivana, delavka, Tržič, Dekliški dom, poročena 5. avgusta.
3. Oman Franc, strojni delavec, Tržič, Cerkevna ulica 5 in Erjavec Cirila, učiteljica, Tržič, Za Mošenikom 18, poročena 12. avgusta.
4. Kušar Franc, vratar, Bistrica 58 in Zupan Ivana rojena Hrovat, Tržič, Ljubeljska cesta 17, poročena 23. avgusta.
5. Josef Rudolf, brivski pomočnik, Radovljica in Srečnik Marija, Tržič, Za Mošenikom 2, poročena 24. avgusta.
6. Slabe Ladislav, delavec, Tržič, Cerkevna ulica 23 in Mrak Ana, delavka, Bistrica 25, poročena 26. avgusta.

Po pooblastilu tržiškega župnika sta bila poročena na Brezjah:

1. Kovčič Jožef, posestnik in gostilničar, Tržič, Ljubeljska cesta 23 in Mali Jožefa, kuharica, Tržič, Ljubljanska cesta 9, poročena 21. avgusta.
2. Rotar Janez, posestnik in zidar, Tržič, Za Mošenikom 5 in Lovko Terezija, Tržič, Dekliški dom, poročena 21. avgusta.

Avgusta v naši župniji pokopani:

1. Herman Inge, dijakinja, rojena v Tržiču 23. 5. 1916, ponesrečila se je v Vratcih nad Stenarjem 16. avgusta in je bila pokopana v Tržiču 18. avgusta.
2. Toporiš Ivan, sin šolskega sluga, rojen v Tržiču 29. 10. 1923, umrl v Tržiču, Pred šolo 4, dne 20. avgusta.
3. Halužon Ana, gospodinja-vdova, rojena 30. 7. 1869 v Zvirčah, poročena 10. 2. 1907, umrla v Tržiču, Pot na pilarno 8, dne 21. avgusta.
4. Janc Jožef, čevljar, Sveta Ana 100, rojen 21. 10. 1859, poročen 13. 5. 1888, umrl 21. avgusta.
5. Bohinc Ivana, žena delavca, rojena 17. 5. 1899 v župniji Šmartin pri Kranju, umrla na Slapu, Lassnikova baraka, dne 21. avgusta.

Avgustovska poročila od drugod:

1. Mally Mautek, hči usnarja Justina in Štefanije, rojena v ljubljanski bolnici 31. 7. 1933.
2. Osredkar Antonija, hči vrtnarja Antona in Apolonije iz Puterhova 110, se je rodila v ljubljanski bolnici 4. 8. 1933.
3. Primožič Ivan, sin prešivalke Valentine iz Tržiča, se je rodil v ljubljanski bolnici 25. 8. 1933.
4. Nemeč Erna, hči služkinje Marije od Svete Ane, se je rodila v ljubljanski bolnici 29. 8. 1933.
5. Perko Matija, sin občinskega uradnika Franca in Marije, se je rodil v ljubljanski bolnici 31. 8. 1933.
6. Hladnik Ciril, čevljar slap 111 in Premrl Alojzija iz Zagorja, sta bila poročena v Zagorju 5. 8. 1933.
7. Dobrin Alojzij, rojen v Tržiču 72 in Klara Dimak-Rems sta bila poročena pri sv. Blažu v Zarebu 12. avgusta 1933.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. Za Zadružno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.